

8. Чернишова С. Р. Досвід міжнародного співробітництва у формуванні кадрового потенціалу вищих навчальних закладів [Текст] / С. Р. Чернишова // Шлях освіти. – 2012. – № 3. – С. 17-23.
9. Bourdieu P. Les Regles de l'Art. Genese et structure du champ litteraire / P. Bourdieu. – Paris : Seuil, 1992. – P. 254-259.
10. Bourdieu P. L'Ontologie politique de Martin Heidegger P. Bourdieu. – Paris : Minit, 1988.

Забродская Л. М. Инновационные технологии формирования имиджа вузов: европейский аспект.

Раскрыты отдельные аспекты формирования имиджа вузов, основанный на реализации коммуникативного и маркетингового подходов с использованием научных методов, традиционных и современных принципов разработки образовательных систем; аргументированна актуальность решения поставленной проблемы в условиях демократизации деятельности вуза, а также развития технологий и системного обеспечения положительного имиджа этих учебных заведений и т.п.

Ключевые слова: *система высшего образования, учебные заведения, имиджевые технологии, информационные технологии, развитие профессионализма, средства имиджелогии, рынок образовательных продуктов и услуг.*

Zabrodskaja L. M. Innovative technologies create the image of higher education institutions: the European dimension.

Reveals some aspects of image formation universities, based on the implementation of communication and marketing approaches using scientific methods, both traditional and modern principles of developing educational systems; reasonably relevance solve this problem in terms of democratization of universities and technology development and system support positive image of these schools and others.

Keywords: *higher education, education, fashion technology, information technology, professional development, facilities imageology, market educational products and services.*

УДК 371.384:5

Задоріна О. М.

Одеський обласний інститут удосконалення вчителів

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ЗМАГАННЯ З МАТЕМАТИКИ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СІЛЬСЬКИХ ШКІЛ ОБЛАСТІ

Інтелектуальні змагання з математики – це масова форма позакласної роботи учнів. Характер змагань: заочно-очний. Мета змагань: залучити учнів сільських шкіл до розв'язування більш складних та оригінальних математичних задач, підготовчий крок до наступних вдалих виступів на Всеукраїнських олімпіадах різних рівнів.

Ключові слова: *математичні змагання, нестандартні задачі, математична обдарованість, математична компетентність.*

На виконання заходів, передбачених Державною національною програмою “Творча обдарованість”, Указу Президента України від 24.04.2000 р. за № 612/2000 “Про додаткові заходи щодо державної підтримки обдарованої молоді”, серед яких важливе місце займають предметні учнівські олімпіади, інтелектуальні змагання тощо вже 13 років поспіль Одеським обласним інститутом удосконалення вчителів проводяться інтелектуальні змагання для учнів сільських шкіл з багатьох шкільних предметів і математики зокрема. У рамках компетентнісного підходу до навчання одним із провідних завдань вчителя на таких змаганнях є формування в учнів дослідницької компетентності учнів. На жаль, учні сільських шкіл порівняно з учнями, що навчаються у місті не завжди мають можливість відвідувати різноманітні гуртки, обирати навчання за профілем, брати

участь у різних видах змагань. Все це і зумовило проведення інтелектуальних змагань саме для учнів сільських шкіл.

Однією з масових форм позакласної роботи з математики є математичні змагання, олімпіади. Уміння розв'язувати математичні задачі є одним з показників математичної обдарованості учнів [2; 4].

Найкраще характеризує мету позакласної роботи з учнями Т. Громова: “Школа повинна стати своєрідною дослідницькою лабораторією, у яку учень приходить, щоб робити відкриття, з тією тільки різницею, що ці відкриття не для людства, а для даної маленької людини” [3].

Інтелектуальні змагання з математики мають за мету залучити учнів сільських шкіл до розв'язування більш складних та оригінальних математичних задач, тобто участь у змаганнях є підготовчим кроком до наступних вдалих виступів на Всеукраїнських олімпіадах різних рівнів [5; 7]. Можна сподіватися, що учасники інтелектуальних змагань таким чином готуються до незалежного оцінювання знань. Ми вважаємо, що змагання – не самоціль, а фундамент, на якому формулюються необхідні для творчої людини якості особистості.

Для розв'язування завдань інтелектуальних змагань необхідно не тільки знання шкільного курсу математики, а і знання деяких спеціальних методів розв'язування олімпіадних задач: принцип Діріхле, принцип крайнього, функціональні рівняння, інваріанти та розфарбування тощо [5; 7]

Мета статті – розглянути необхідність та передумови проведення інтелектуальних змагань з математики для учнів сільських шкіл та їх роль у формуванні математичної компетентності учнів. Проаналізувати якісний та кількісний склад учасників минулих років.

Інтелектуальні змагання дітей сільських шкіл проводяться з 1999-2000 навчального року за спільною ініціативою кафедри “Методики викладання природничо-математичних дисциплін” ООІУВ та РМК області.

Цілі інтелектуальних змагань:

1. Залучити учнів сільських шкіл до розв'язування більш складних та оригінальних математичних задач;
2. Підготовчий крок до наступних вдалих виступів на Всеукраїнських олімпіадах різних рівнів;
3. Підготовка учасників інтелектуальних змагань до незалежного оцінювання знань; Формування необхідних для творчої людини якостей особистості та математичної компетентності.

До участі у заочних турах змагань (травень-серпень) допускаються учні 7-10 класів сільських шкіл. Завдання публікуються у обласній газеті “Чорноморські новини”, а також розміщуються на сайті ООІУВ. Розв'язки задач учні надсилають до оргкомітету інтелектуальних змагань. Результати перевірки кожного туру надсилаються учаснику змагань індивідуально. Якщо проаналізувати більш докладно процес підготовки та проведення інтелектуальних змагань, то це складний і творчий процес. На першому етапі обирається група нестандартно працюючих вчителів та викладачів ВНЗ, які займаються підбором та складанням завдань до всіх трьох турів змагань.

Тематику завдань для учнів 7-10 класів можна представити таким чином:

- Цілі числа, подільність та системи числення.
- Раціональні числа.
- Квадратний тричлен.
- Функції та їх графіки.
- Алгебра многочленів.

- Рівняння і системи рівнянь.
- Нерівності, доведення нерівностей.
- Принцип Діріхле.
- Комбінаторика.
- Розфарбування.
- Інваріанти.
- Планіметрія і стереометрія.
- Ігри, стратегії та алгоритми.

Розміщення задач у завданнях заочного туру (для кожного 7-10 класу по чотири завдання) здійснюється у відповідності до змістової лінії завдань III туру Всеукраїнської олімпіади з математики.

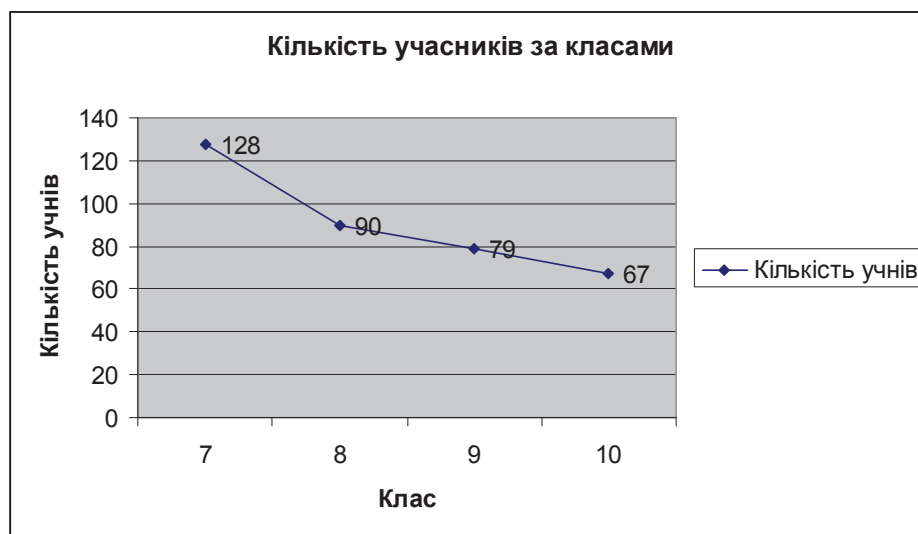
Після публікації завдань I заочного туру (травень) учні сільських шкіл протягом місяця надсилають розв'язки на адресу оргкомітету, який у свою чергу реєструє їх та передає компетентному журі, до якого входять провідні викладачі ООІУВ та шкіл області. Журі уважно перевіряє всі завдань та надсилає результати перевірки кожному учаснику особисто.

Аналогічна ситуація відбувається і з II заочним туром (липень). За результатами двох турів, учні, які здобули найбільшу кількість балів (виконали більше 80% завдань вірно), запрошуються до участі у очному турі, який проходить під час шкільних осінніх канікул.

Атмосфера очного туру змагання – спілкування з журі, зустрічі та знайомства учнів між собою – все це сприяє подальшій їх зацікавленості у поглибленому вивченні математики. Під час очного туру змагань лабораторія математики проводить семінар для вчителів математики “Розв'язування олімпіадних задач”. Крім того, кожен учень – учасник змагань отримує індивідуальну консультацію з будь-яких питань шкільної математики.

Мета, яку ставлять перед собою автори – члени журі – дати зрозуміти учням, що математика – це не лише “довгі приклади на всі дії”, але й цікаві задачі, які потребують не лише підрахунків, а і міркувань.

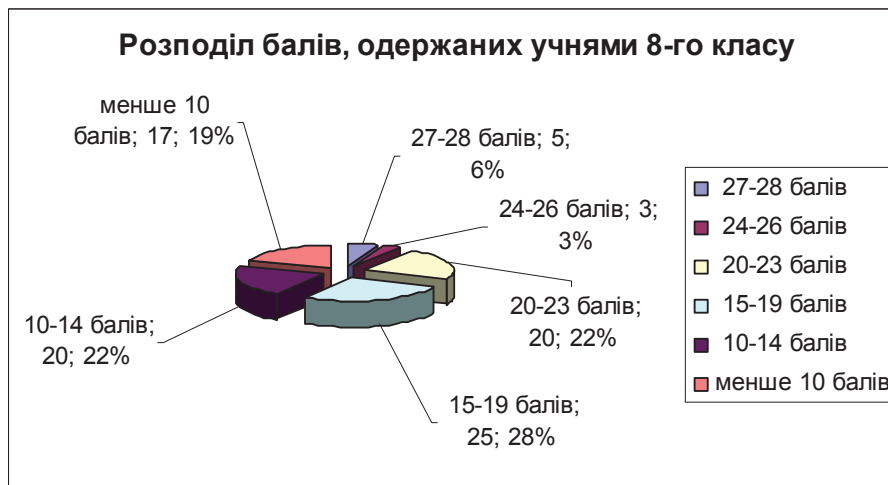
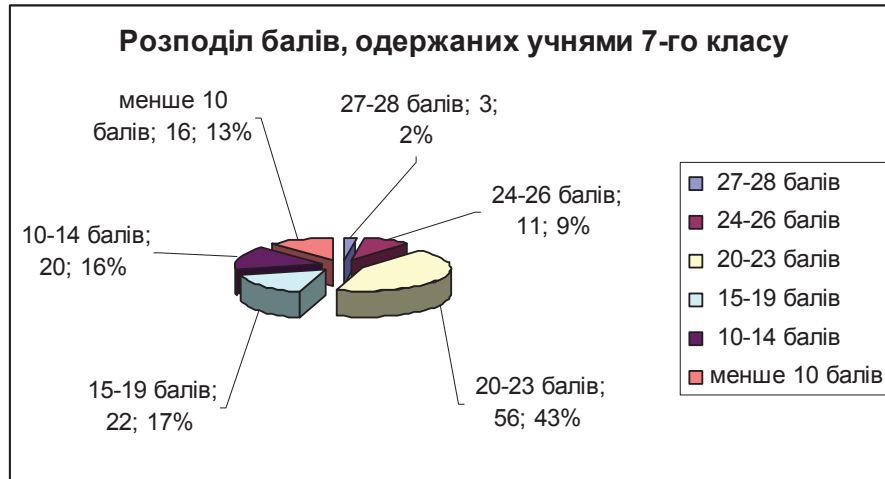
Очний тур містить п'ять завдань для кожного класу, тематика яких також відповідає тематиці завдань III туру, але більш простіші для розв'язування ніж завдання III туру. Участь у очному турі беруть відповідно вже учні 8-11 класів.

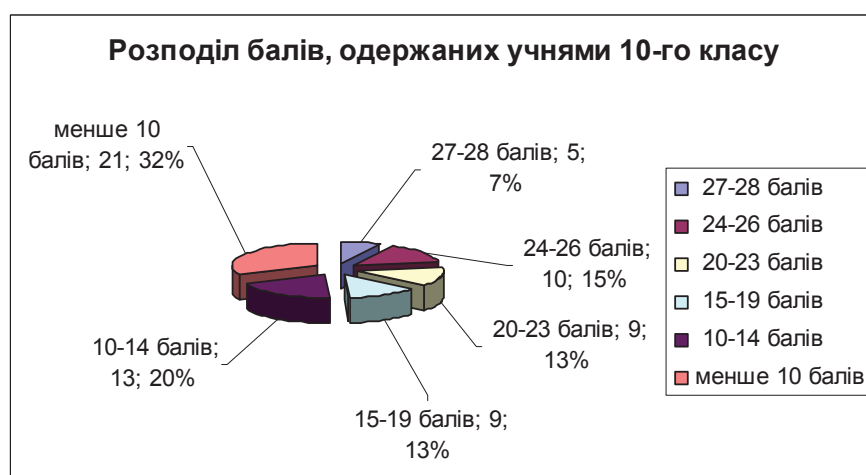
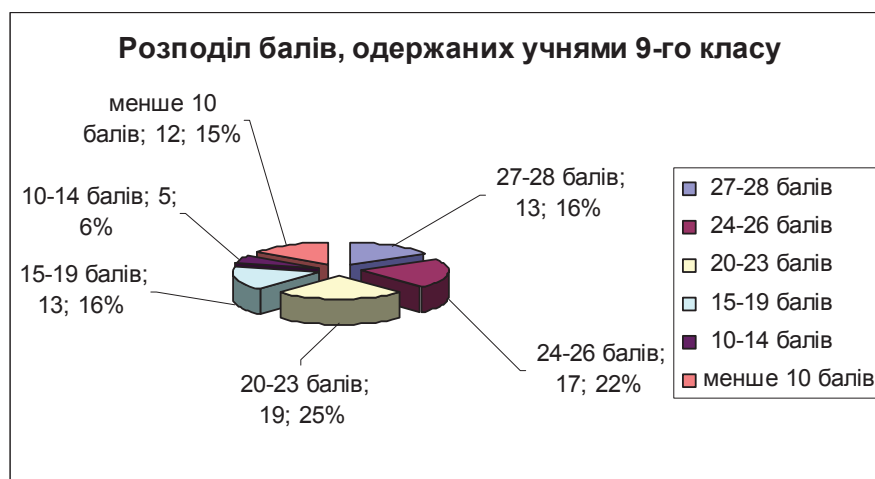

Як показав аналіз проведення інтелектуальних змагань, за 13 років існування участю охоплено вже майже 3000 школярів. З кожним роком кількість дітей збільшується.

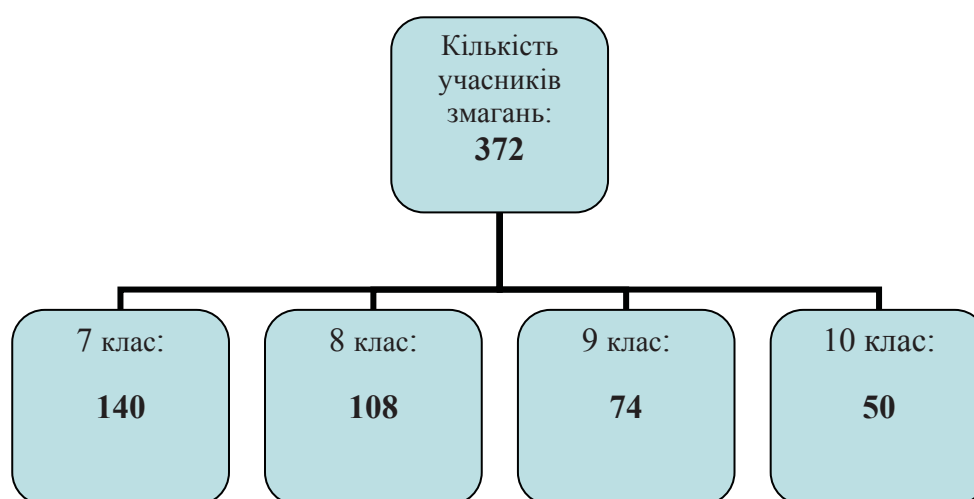
Якщо проаналізувати минулорічні змагання, то участь у них взяли 364 учні. Як видно з таблиці, найактивнішими були семикласники, а у подальшому кількість учасників зменшувалася:

Учні 7-8 класів також показують і кращу якість виконання завдань. Про це свідчать діаграми розподілу балів за класами.

Кількість учасників у 2013 році – 372 учні з 26 районів області. Якісний аналіз змагань 2013 року можна буде зробити лише після проведення очного туру.

Розподіл учасників інтелектуальних змагань 2013 року за класами

Аналіз цих кількісних даних показує, що найбільшу зацікавленість проявляють учні 7 та 8 класів. Це можна пояснити тим, що саме учні 7-8 класів більш схильні до

розв'язування логічних, нестандартних задач, ніж учні старших класів [3, с. 18]. Статистичний аналіз свідчить про достатній рівень виконання завдань, але, разом з тим, як показує практика минулих років, повністю виконують завдання очного туру лише 3-7% учасників туру.

Таке положення може свідчити про несамотійність виконання завдань заочних турів, та (або) недостатню роботу вчителів з обдарованою молоддю.

Слід зазначити, що, відповідно до “Положення про проведення інтелектуальних змагань для учнів сільських шкіл”, переможець бере участь у III турі Всеукраїнської олімпіади з математики без попередньої участі (та перемоги) у II турі. Цікаво, що у 2012 році переможцем став учень 9-го класу Удобенської ЗОШ I-III ступенів Білгород-Дністровського району Біловол Артем, який після участі у II турі здобув диплом II ступеня.

Вже протягом декількох останніх років викладачі нашої кафедри відслідковують подальшу долю учасників інтелектуальних змагань з математики. Виявилось, що переважна більшість учнів, які брали участь у змаганнях протягом навчання у 7-11 класах, успішно складають ЗНО з математики (не менше 170 балів) та у подальшому обирають спеціальність, що так або інакше пов'язана з математикою. Все це свідчить про те, що цілі, які ставили перед собою організатори змагань, переважно виконуються.

Таким чином, інтелектуальні змагання є важливою формою позакласної роботи для учнів сільської місцевості, але методика їх проведення потребує їх вдосконалення, бо більшість учасників очного туру показує значно гірші результати у порівнянні з виступом їх у заочних турах.

Своїми цілями у подальшому вбачаємо координацію роботи шкільних методичних об'єднань, РМК та лабораторії математики з метою планування підготовки учнів до різного типу змагань. Удосконалити запроваджені у 2013 році проблемні курси підвищення кваліфікації вчителів з теми “Розв'язування олімпіадних задач”. Також необхідно звернути увагу на методичний супровід підготовки учнів до математичних змагань (методичні рекомендації щодо розв'язування нестандартних задач та завдань олімпіадного характеру для учнів та вчителів окремо; створення банку задач інтелектуальних змагань у кожній школі тощо).

Використана література:

1. Богатий Ю. В. Про проведення інтелектуальних змагань і олімпіад у 2012/2013 навчальному році / Ю. В. Богатий, С. А. Тувіченко, І. В. Мартинівська // Наша школа. – 2013. – № 4.
2. Вавілов В. В. Школа математичної творчості / В. В. Вавілов // Математика в школі. – 2005. – № 2.
3. Громова Т. В. Руководителю научно-исследовательских работ школьников / Т. В. Громова // Практика административной работы в школе. – 2006. – № 6. – С. 59-65.
4. Матюшкин А. М. Учитель для одаренных / А. М. Матюшкин, Е. Л. Яковлева. – М., 1991.
5. Організація та проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів. Методичні рекомендації / Б. Г. Кремінський. – К., 2001. – 68 с.
6. Паростки продуктивної освіти: математичний гурток // Математика в школі. – 2009. – № 11. – С. 40-45.
7. Сарана О. А. Математичні олімпіади: просте і складне поруч : навчальний посібник. – Друге видання, доповнене / О. А. Сарана. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011.
8. Шуба М. Ю. Занимательные задания в обучении математике / М. Ю. Шуба. – М. : Просвещение, 1995.

Задорина О. Н. Интеллектуальные соревнования по математике как условие формирования исследовательской компетентности учеников сельских школ области.

Интеллектуальные соревнования по математике – это массовая форма внеурочной работы учеников. Характер соревнований: заочно – очный. Цель соревнований: привлечь учащихся сельских школ к решению более сложных и оригинальных математических задач, подготовительный шаг к последующим удачным выступлениям на Всеукраинских олимпиадах разного уровня.

Ключевые слова: математические соревнования, нестандартные задачи, математическая одаренность, математическая компетентность.

Zadorina O. M. The Intellectual competitions from mathematics as a condition of forming of research competence of students of rural schools of area.

Intelligent competitions in mathematics is a massive form of extra-curricular activities of students. Character of competition is extramural and intramural. The purpose of the competition is to involve students in rural schools solving more complex and original math problems. Second is a preparatory step to the next successful performances in nationwide competitions of different levels.

Keywords: mathematical competitions, custom tasks, mathematical giftedness, mathematical competence.

УДК 371

Захар О. Г.
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ

В статті розглядаються питання розвитку професійної компетентності вчителів в галузі інформаційно-комунікаційних технологій в умовах неперервної освіти, особливості діяльності вчителів та учнів в сучасному інформаційному суспільстві, описуються соціальні інтернет-сервіси та висвітлюються дидактичні можливості застосування їх в навчально-виховному процесі для формування інформаційної культури та мислинневих навичок високого рівня не тільки учнів, а й вчителів.

Ключові слова: професійна компетентність, ІКТ-компетентність вчителя, соціальні сервіси, інтернет-сервіси.

Швидкоплинний розвиток інформатизованого суспільства вимагає інноваційних підходів, нестандартних рішень, креативності мислення, а, отже, творчої активності людини. Реалії сучасності вимагають зміни освітніх парадигм. Нова освітня парадигма вибудовується на засадах збереження і розвитку творчого потенціалу людини, її спрямованості на самовизначення, стабільно активної життєдіяльності у змінних соціальних умовах, готовності до сприймання і розв'язання нових завдань.

Основою подібного оновлення системи освіти у світовій практиці вважають компетентнісний підхід, який передбачає створення умов для опанування комплексу компетенцій, що означають потенціал, здатність випускника до ефективної життєдіяльності в умовах сучасного багатофакторного соціально-політичного, ринково-економічного, інформаційно та комунікаційно насиченого простору [8]. Саме тому в умовах докорінного реформування концептуальних, організаційних і структурних засад вітчизняної освіти з метою виведення її на рівень досягнень розвинутих країн світу вирішальна роль відводиться готовності освітянських кадрів до реалізації поставлених завдань.

Сьогодні є нагальна потреба удосконалення не тільки змісту освіти, але й системи організаційних форм та методів підвищення кваліфікації педагогів, що адекватні вимогам суспільства. В галузевій концепції розвитку неперервної педагогічної освіти зазначено, що вдосконалення змісту освіти і організації навчально-виховного процесу з метою розвитку педагогічної майстерності вчителя як системи його педагогічних компетентностей є одним з пріоритетних завдань неперервної педагогічної освіти, а розвиток неперервної педагогічної освіти має бути спрямований на модернізацію на всіх рівнях освіти змісту,